

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

w sprawie **M. P.**

oskarżonej o popełnienie czynu z art. 56 § 1 k.k.s. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 539e § 1 k.p.k.),

w dniu 14 marca 2024 r.,

skargi prokuratora Prokuratury Okręgowej w Lublinie

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 17 października 2023 r., sygn. akt XI Ka 8/23,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Puławach

z dnia 9 września 2022 r., sygn. akt II K 957/19,

i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania,

p o s t a n o w i ł:

I. oddalić skargę;

II. obciążyć Skarb Państwa kosztami postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Puławach, wyrokiem z 9 września 2022 r., uznał, że M. P. dopuściła się zarzucanego jej czynu polegającego na tym, że będąc prezesem zarządu podmiotu [...] Sp. zoo z siedzibą w P. i będąc z tego tytułu upoważnioną do prowadzenia spraw majątkowych i finansowych spółki wbrew temu obowiązкови nie prowadziła ksiąg rachunkowych a następnie podała nieprawdę w złożonych

przed Naczelnikiem Urzędu Skarbowego w P. oraz Naczelnikiem L. Urzędu Skarbowego deklaracjach VAT 7 podmiotu [...] Sp. zoo w wyniku czego naraziła na uszczuplenie podatek od towarów i usług w łącznej kwocie 2.897.179 zł i za to na podstawie art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s. orzekł wobec niej karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie zawiesił na okres 3 lat próby, grzywny oraz zakaz z art. 41 § 1 k.k. w zw. z art. 22 § 2 pkt 5 k.k.s. Sąd Okręgowy w Lublinie, wyrokiem z 17 października 2023 r., po rozpoznaniu apelacji obrońcy oraz oskarżyciela publicznego (obaj wskazali na błąd w ustaleniach faktycznych), uchylił zaskarżony wyrok pierwszoinstancyjny i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Puławach do ponownego rozpoznania.

Od orzeczenia Sądu odwoławczego skargę wniósł prokurator w trybie art. 539a § 1 i 2 k.p.k. Zarzucił w niej zaskarżonemu wyrokowi naruszenie przepisu postępowania karnego, tj. art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k., przez uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w sytuacji, gdy brak było podstaw do wydania wyroku kasatoryjnego.

Obrońca nie sporządził odpowiedzi na skargę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga okazała się niezasadna.

Jak wynika z treści art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k. uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Sąd Najwyższy, przeprowadzając kontrolę skargową, ogranicza się do badania, czy w sprawie, na etapie postępowania przed sądem pierwszej lub drugiej instancji, zachodzi bezwzględna przyczyna odwoławcza (art. 439 § 1 k.p.k.) albo czy sąd odwoławczy zasadnie uznał, że ma miejsce wypadek wskazany w art. 454 k.p.k. albo konieczne jest przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

Z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie wynikało jednoznacznie, że podstawą uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania był przepis art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k., jako że zachodziła konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu

sądowego. Silnie trzeba zaakcentować, że procedowanie Sądu odwoławczego w zakresie, w którym wykazał, że braki w materiale dowodowym były na tyle istotne, iż ich uzupełnienie nie mieściło się już w kompetencji Sądu odwoławczego, zasługiwało na pełną aprobatę. Sąd ten wskazał, że konstrukcja uzasadnienia Sądu pierwszej instancji nie spełniała wymogów określonych w art. 424 k.p.k. i nie pozwalała na przeprowadzenie kontroli instancyjnej zasadności zaskarżonego wyroku. Lektura uzasadnienia Sądu pierwszoinstancyjnego przekonywała o trafności zastrzeżeń Sądu odwoławczego pod adresem tego uzasadnienia. Zostało ono sporządzone z oczywistą wręcz niestarannością i w bez uwzględnienia treści wyroku Sądu Najwyższego z 25 maja 2023 r., II K 52/23. Prawidłowo też ustalono, że Sąd Rejonowy dokonał dowolnej oceny przeprowadzonych dowodów, a przede wszystkim w sposób nieuprawniony poczynił niekorzystne dla oskarżonej ustalenia oraz zaniechał opisanie mechanizmu, jaki doprowadził tenże Sąd do stwierdzenia umyślności M. P. Oczywiście, wobec treści unormowania zawartego w art. 437 k.p.k. nie jest możliwe uchylenie przez sąd odwoławczy zaskarżonego wyroku sądu pierwszej instancji tylko z powodu wad uzasadnienia przez ten sąd sporządzonego, jednakże w przedmiotowej sprawie Sąd odwoławczy wskazał, i to bardzo przekonująco, w swym uzasadnieniu, że wszystkie, istotne dla rozstrzygnięcia o sprawstwie oskarżonej dowody zostały ocenione przez sąd pierwszej instancji z oczywiście rażącym naruszeniem reguł oceny określonych w art. 7 k.p.k. lub nie zostały ocenione w ogóle. Nie do przyjęcia był pogląd oskarżyciela publicznego wyrażony na poparcie swego postulatu, że wadliwa ocena dowodów nie musi oznaczać, że samo skazanie jest błędne; dość rzec, że skoro zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości na nowo, jako że nie jest w ogóle możliwa kontrola odwoławcza, nadal polegająca przecież, mimo zmian modelu postępowania odwoławczego w kierunku apelacyjnym, na zweryfikowaniu, w kontekście zarzutów apelacyjnych, poprawności oceny dowodów dokonanej przez sąd pierwszej instancji, to po pierwsze wyłączona jest *in concreto* możliwość uzupełnienia uzasadnienia zaskarżonego wyroku przewidziana w art. 449a § 1 k.p.k. a po drugie obowiązkiem ustawowym Sądu przeprowadzającego kontrolę odwoławczą było wydanie orzeczenia kasatoryjnego.

W tym stanie rzeczy, biorąc pod uwagę, że orzeczenie Sądu odwoławczego znajdowało podstawy w art. 437 § 2 k.p.k. *in fine* k.p.k., i stwierdzając poprawność zastosowania tego przepisu, Sąd Najwyższy oddalił skargę oskarżyciela publicznego (art. 539e § 2 k.p.k.).

[PGW]

[ał]